

חוק מקורות אנרגיה, תש"ן-1989

רשויות ומשפט מנהלי – תשתיות – אנרגיה – רשות לאומית לאנרגיה

תוכן עינים

2	Go	הגדרות	סעיף 1
2	Go	מטרת החוק	סעיף 2
2	Go	תכנית לאומית להתייעלות אנרגטית	סעיף 2א
3	Go	תמריצים	סעיף 2ב
3	Go	סמכות להתקין תקנות	סעיף 3
4	Go	סמכויות לדרוש ידיעות ומסמכים	סעיף 4
4	Go	ביקורת ותפיסה	סעיף 5
4	Go	סודיות	סעיף 6
4	Go	ביצוע על ידי הממונה	סעיף 7
5	Go	שימוש בסמכות בענין כור גרעיני	סעיף 8
5	Go	עונשין	סעיף 9
5	Go	תיקון חוק הנפט	סעיף 10
6	Go	תיקון חוק הפעלת רכב	סעיף 11
6	Go	סמכות פקודת המכרות	סעיף 12
6	Go	ביטול	סעיף 13
6	Go	תקפות תקנות	סעיף 14
6	Go	תחולה	סעיף 15

חוק מקורות אנרגיה, תש"ן-1989*

1. בחוק זה –
- "אנרגיה" - יכולת ליצור עבודה שניתנת לניצול בצורת חשמל, חום, פעולה מכנית וכיוצא באלה;
- "מקור אנרגיה" - חומר העשוי לשמש מקור להפקת אנרגיה, לרבות חשמל וכן אנרגיה גרעינית, אנרגית השמש, אנרגית הגלים והרוח ואנרגיה גיאותרמית;
- "עוסק באנרגיה" - מי שעוסק בחיפוש מקורות אנרגיה, בפיתוחם, בהפקתם, בייצורם, בהמרתם, בעיבודם, באגירתם, בהחסנתם או בהקמת מיתקנים והפעלתם לצרכים כאמור, וכן מי שעוסק בהספקתם של מקורות אנרגיה באמצעות מערכת ארצית או אזורית;
- "צרכן אנרגיה" – לרבות המדינה, למעט צרכן המשתמש באנרגיה בעיקר לצרכים אישיים או ביתיים; (תיקון מס' 1) תשע"א-2011
- "צרכן אנרגיה ביטחוני" – משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו, צבא הגנה לישראל, יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה, משטרה ישראל ושירות בתי הסוהר;
- "תקנות" - תקנות לפי סעיף 3 לחוק זה;
- "השר" - שר האנרגיה והתשתית;
- "הממונה" - מי שהשר מינהו לענין חוק זה והודעה על מינויו פורסמה ברשומות.
2. מטרתו של חוק זה היא לאפשר הסדרה של ניצול מקורות האנרגיה, הקצאתם בהתאם לצרכי המשק השונים ושימוש בהם ביעילות ובחסכון.
- 2א. (א) לשם קידום מטרת חוק זה, תאשר הממשלה עד ליום כ"ח בסיוון התשע"א (30 ביוני 2011), לפי הצעת השר, לאחר שהתייעץ עם השר להגנת הסביבה, תכנית לאומית רב-שנתית להתייעלות אנרגטית שבה ייכללו, בין השאר, אלה:
- (1) יעדים מדידים או כמותיים לחיסכון ולייעול בשימוש באנרגיה ולניצול מקורות אנרגיה, לרבות במגזר הציבורי, בתוך פרקי זמן שונים שייקבעו בתכנית;
- (2) אמצעים ודרכים ועמידה ביעדים כאמור בפסקה (1), לרבות הוראות להעדפת השימוש במבנים ובמתקנים יעילים מבחינת השימוש באנרגיה ואמצעים לעידוד עמידה ביעדים שנקבעו;
- (3) הוראות לפעילות שרי הממשלה ומשרדיהם ויחידות הסמך הכפופות להם לעניין ביצוע התכנית, בהתאם לשטחי הפעולה שעליהם הם ממונים ובכפוף להוראות כל דין.
- (ב) שרי הממשלה ידווחו לממשלה בכל שנה, לא יאוחר מ-31 במרס, על

* פורסם [ס"ח תש"ן מס' 1296](#) מיום 31.12.1989 עמ' 28 ([ה"ח תשמ"ט מס' 1943](#) עמ' 123).
תוקן [ס"ח תשע"א מס' 2284](#) מיום 27.3.2011 עמ' 651 ([ה"ח הכנסת תשע"א מס' 349](#) עמ' 8)
– תיקון מס' 1; תחילתו שישים ימים מיום פרסומו.

הפעולות שנקטו משרדיהם ויחידות הסמך הכפופות להם בהתאם לתכנית בשנה שקדמה למועד הדיווח.

(ג) השר יציג את התכנית לפני ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת ויגיש לה בכל שנה, לא יאוחר מ-30 ביוני, דוח בדבר יישום התכנית בשנה שקדמה למועד הדיווח.

(ד) הממשלה תעדיכן את התכנית מעת לעת, ולפחות אחת לחמש שנים.

2. ב. (א) השיג מוסד ממוסדות המדינה או גוף אחר הממומן מתקציב המדינה חיסכון בתקציבו כתוצאה מצעדים שנקט להתייעלות אנרגטית בו, יעמוד מלוא הסכום שנחסך עקב התייעלות כאמור לשימוש של אותו מוסד או גוף לפי שיקול דעתו, והוא לא ייגרע מתקציבו במישרין או בעקיפין, על אף האמור בכל דין.

(ב) שר האוצר והשר רשאים לקבוע הוראות לעניין סעיף זה.

3. (א) למימוש מטרתו של חוק זה רשאי השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות בדבר:

(1) הדרכים להבטחת חסכון ויעילות בניצול מקורות אנרגיה;

(2) הדרכים להבטחת חסכון ויעילות בשימוש באנרגיה;

(א2) הדרכים להבטחת חיסכון ויעילות בניצול מקורות אנרגיה ושימוש באנרגיה במבנים;

(3) ביצוע הסכמים בינלאומיים בתחום חיפוש אנרגיה והשימוש במקורות אנרגיה;

(4) הסדרת השימוש במקורות אנרגיה בשעת חירום;

(5) דרכי הכנת תכניות להקמתן או להרחבתן של תחנות כוח גרעיני להפקת חשמל;

(6) עידוד המחקר והפיתוח בתחום מקורות אנרגיה וניצולם;

(7) ריכוז מידע וחילופי מידע בתחום האנרגיה ותיאום בין עוסקים באנרגיה, בחיפוש מקורות אנרגיה ובביצוע תכניות אנרגיה;

(ב) כל אשר השר רשאי להסדיר בתקנות לפי סעיף זה רשאי הוא בתקנות לאסרו, להגבילו ולהתנותו בתנאים, לרבות תנאים לקבלת רשיון כללי או מיוחד.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), השר יקבע הוראות לעניין התייעלות אנרגטית, ובכלל זה הוראות לעניין –

(1) הפחתת צריכת האנרגיה של מכשירי חשמל בזמן המתנה;

(2) העלאת רמת התייעלות האנרגטית בתאורה במגזר הפרטי, הציבורי והעסקי;

(3) העלאת רמת התייעלות האנרגטית במיזוג אוויר במגזר הציבורי והעסקי;

(4) העלאת רמת התייעלות האנרגטית במכשירי טלוויזיה.

(ד) (1) תקנות כאמור בסעיף זה יותקנו לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה ועם השר שהתקנות האמורות הן בתחום האחריות של משרדו;

(2) בלי לגרוע מהוראות פסקה (1), תקנות שיחולו רק על המגזר הציבורי יותקנו בהסכמת שר האוצר;

תמריצים
(תיקון מס' 1)
תשע"א-2011

סמכות להתקין תקנות

(תיקון מס' 1)
תשע"א-2011

(תיקון מס' 1)
תשע"א-2011

(תיקון מס' 1)
תשע"א-2011

(3) תקנות לפי סעיף קטן (א)(2), שיש להן השלכה על תכנון ובנייה לפי דיני התכנון והבנייה, יותקנו בהסכמת שר הפנים.

4. (א) כדי להבטיח ביצוען של התקנות או אם התעורר חשד לעבירה על הוראה לפי התקנות רשאי הממונה או מי שהוא הסמיך לכך בכתב, לדרוש מעוסק באנרגיה או מצרכן אנרגיה כל ידיעה או מסמך הנוגעים לעסקיהם או לעיסוקם לרבות דו"ח, פנקס, חשבון ותעודה או מסמך אחר, שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע הוראות התקנות או כדי להוכיח את ביצוע העבירה; בחוק זה, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

סמכויות לדרוש ידיעות ומסמכים (תיקון מס' 1) תשע"א-2011

(ב) הממונה יחזיר מסמך שנמסר לו למי שממנו נלקח לא יאחר מתום ששה חדשים מיום שנמסר לו המסמך, אלא אם כן הוגש כתב אישום במשפט שבו המסמך עשוי לשמש ראיה; שופט של בית משפט שלום רשאי, לבקשת הממונה או בא כוח היועץ המשפטי לממשלה ולאחר שניתנה למי שממנו נלקח המסמך הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו, להאריך תקופה זו בתנאים שיקבע.

(ג) ביקש מי שממנו נלקח מסמך לקבל העתק צילומי של המסמך, ימסור לו הממונה העתק כאמור לא יאחר מאשר תוך שלושה חדשים מיום שנלקח המסמך או תוך חודש מיום הבקשה, לפי המאוחר יותר.

5. (א) מי שהשר הסמיך לכך בכתב רשאי, אם הוא משוכנע שהדבר דרוש כדי להבטיח את ביצוען של התקנות או למנוע עבירה על הוראותיהן, להכנס בכל עת סבירה למקום שאינו משמש למגורים ולערוך בו ביקורת על מילוי הוראות התקנות, לבדוק מסמכים ולתפוס מסמך שיש לו יסוד סביר להניח שהוא דרוש לצורך חקירה על ביצוע העבירה על הוראות התקנות.

ביקורת ותפיסה (תיקון מס' 1) תשע"א-2011

(ב) על חיפוש לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 26 עד 29 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969.

(ג) הוראות סעיף 4(ב) יחולו לגבי מסמך שנתפס לפי הוראות סעיף זה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא ייכנס מי שהשר הסמיך לכך בכתב למקום המוחזק על ידי צרכן אנרגיה ביטחוני, כל עוד מתרחשות באותו מקום ובעת הכניסה פעילות מבצעית או פעילות עוינת.

(תיקון מס' 1) תשע"א-2011

(ה) מי שהוסמך כאמור בסעיף קטן (א) לא יעשה שימוש בסמכויותיו לפי סעיף זה כלפי צרכן אנרגיה ביטחוני, אלא אם כן הוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה; בסעיף קטן זה, "התאמה ביטחונית" – כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.

(תיקון מס' 1) תשע"א-2011

6. (א) מי שהוסמך לפי סעיפים 4 או 5 לא יגלה תכנם של ידיעה או מסמך שהגיעו לידי מכווח תפקידו אלא לצורך חקירה לפי דין או לממונה; אין בהוראה זו כדי למנוע גילוי לפי דרישת היועץ המשפטי לממשלה או לפי דרישת בית המשפט.

סודיות (תיקון מס' 1) תשע"א-2011

(ב) הממונה ומי שהוסמך לפי סעיפים 4 או 5 ינהג בכל ידיעה או מסמך שהגיעו לידי מכווח תפקידו מצרכן אנרגיה ביטחוני לפי הנחיות ממונה ביטחון במשרד התשתיות הלאומיות בנוגע לאבטחת מידע; בסעיף קטן זה, "ממונה ביטחון" – כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998.

(תיקון מס' 1) תשע"א-2011

7. (א) לא קיים עוסק באנרגיה או צרכן אנרגיה הוראה מהוראות התקנות, והממונה שוכנע שאי קיומה מהווה סכנה ממשית ומיידית לביטחונותו של אדם או רכוש, רשאי הוא לבצע במקומו ולגבות ממנו את כפל ההוצאות הדרושות

ביצוע על-ידי הממונה (תיקון מס' 1) תשע"א-2011

שהוציא לשם כך; על גביית הוצאות כאמור תחול פקודת המסים (גביה), כאילו היו מס כמשמעותו באותה פקודה.

(ב) הממונה יפעל כאמור בסעיף קטן (א) רק לאחר שנתן הודעה למי שחייב בקיום ההוראה, בה הוא נדרש לבצעה מיד, ובלבד, שבנסיבות הענין, היתה שהות למתן הודעה.

8. שימוש בסמכות מכוח חוק זה בכל ענין הנוגע לבטיחות הבניה וההפעלה של כור גרעיני להפקת חשמל תיעשה בכפוף להוראות כל דין ולאחר התייעצות עם ראש הממשלה.

שימוש בסמכות בענין כור גרעיני

9. (א) מי שהפר הוראה שנקבעה בתקנות, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ובעבירה נמשכת - קנס נוסף לכל יום שבו נמשכת העבירה, בשיעור האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

עונשין

(ב) הופרה הוראה כאמור בסעיף קטן (א) בידי תאגיד, אחראי לעבירה גם אדם אשר בעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל בתאגיד, אלא אם כן הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל האמצעים הסבירים כדי למנוע הפרת ההוראה.

(ג) (1) בשל עבירה שעבר אדם לפי סעיף קטן (א) שכתוצאה ממנו השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת ההנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר; לענין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" - לרבות הוצאה שנחסכה;
(2) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

(תיקון מס' 1)
תשע"א-2011

10. בחוק הנפט, תשי"ב-1952 -

תיקון חוק הנפט

(1) בסעיף 1, הגדרות "הרשות" ו"המנהל" - בטלות.

(2) אחרי סעיף 1 יבוא:

"ממונה על עניני נפט"

2. השר ימנה ממונה על עניני נפט (להלן - הממונה); הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

מועצה מייעצת

3. (א) השר ימנה מועצה מייעצת של תשעה חברים (להלן - המועצה), בהם לפחות חמישה מקרב הציבור; החברים יתמנו לשלוש שנים, ואפשר לחזור ולמנותם.

(ב) השר ימנה את אחד מחברי המועצה ליושב ראש המועצה.

(ג) הודעה על מינוי המועצה תפורסם ברשומות.

(ד) המועצה תמלא את התפקידים המוטלים עליה בחוק זה, ותייעץ לשר ולממונה בכל ענין שיביאו בפניה.

(ה) חמישה מחברי המועצה יהיו מנין חוקי בישיבותיה.

(ו) המועצה תקבע בעצמה את סדרי דיוניה ועבודתה.

(ז) אין לגלות דבר מדיוני המועצה או כל חומר שנמסר לה, אלא בידי יושב ראש המועצה."

(3) בכל מקום שנאמר "הרשות" יבוא "המועצה".

11. בסעיף 2 לחוק הפעלת רכב (מנועים ודלק), תשכ"א-1960, במקום "שר המסחר והתעשייה רשאי בהתייעצות עם שר התחבורה ועם הרשות הלאומית לאנרגיה, שהוקמה לפי חוק הרשות הלאומית לאנרגיה, תשל"ז-1977" יבוא "שר האנרגיה והתשתית בהתייעצות עם שר התחבורה".
12. (א) סמכות הנתונה בפקודת המכרות למפקח או למנהל, כמשמעותם בפקודה האמורה, תהיה בכל הנוגע למחצבים, שהשר או מי שהסמיך לענין זה קבעו בהודעה ברשומות שהם מקור אנרגיה, נתונה לממונה, והוא יפעילה בהתייעצות עם המועצה המייעצת לפי חוק הנפט.
- (ב) לענין סעיף זה, "מחצבים" - למעט מינרלים רדיו אקטיביים כמשמעותם בפקודת המינרלים הרדיו אקטיביים, 1947.
13. חוק רשות לאומית לאנרגיה, תשל"ז-1977 - בטל.
14. תקנות שהותקנו לפי חוק רשות לאומית לאנרגיה, תשל"ז-1977, יעמדו בתוקפן במשך חמש שנים מיום תחילתו של חוק זה כאילו הותקנו מכוח חוק זה.
15. חוק זה יחול על המדינה.
- תיקון חוק הפעלת רכב
סמכות פקודת המכרות
ביטול
תקפות תקנות
תחולה (תיקון מס' 1) תשע"א-2011

יצחק שמיר
ראש הממשלה

משה שחל
שר האנרגיה והתשתית

חיים הרצוג
נשיא המדינה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)